

۱۲ ویژه ماه رمضان

یادداشت

مردی شیفته انقلاب

مرحوم متشاهد نادر طالب‌زاده از نوادر روزگار مادر عرصه فرهنگ، هنر و رسانه بود. در لحظات غروب خورشید آخرین جمعه ماه مبارک رمضان (روز جهانی قدس) و هنگام سپری شدن دقایق استغاثه و التجا برای تعجیل در ظهور حیات‌آفرین حضرت صاحب‌الزمان (عج) و در آستانه اوقات نورانی افطار بیست و هفتمین روز ماه صیام، خبری منتشر شد که از درگذشت شهادت‌گونه‌مردی اطلاع می‌داد که در نوع خود جزو نوادر روزگار ما بود. «نادر طالب‌زاده، رزمنده دلاور و بصیر جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در ۶۹سالگی چشم از جهان فرو بست.» با دیدن این خبر، تصویر سریعی از یک عمر تلاش و مبارزه خستگی ناپذیر در برابر استکبار جهانی در عرصه فرهنگ، هنر، تلویزیون، فیلم، و سینما از مقابل چشمان هریک از دوستان و آشنایان او گذشت و آهی دردآلود از فقدان این مرد بزرگ، مهربان، کارآمد، متواضع، انقلابی، ولایت‌مدار، بصیر، آگاه و دقیق از سینه آنان پر کشید. حضور در خاک‌ریزهای هشت سال دفاع مقدس، حضور در مناطق جنگی بوسنی و هرزگوین، حضور در جبهه‌های مقاومت (در کشورهای مختلف) به‌عنوان تهیه‌کننده، نویسنده و کارگردان فیلم‌های مستند، حضور در عرصه تهیه، کارگردانی و فیلم‌نامه‌نویسی سینما و تلویزیون؛ حضور در ساخت و پخش برنامه‌های تلویزیونی مجری‌محور؛ حضور در مدیریت‌ها و مسؤولیت‌های متنوع و گوناگون سینما و تلویزیون؛ حضور فعال و مؤثر در بسترسازی فعالیت‌های مبتکرانه و ساختارساز رسانه‌ای سینمایی، تلویزیونی و رویدادی؛ برخی نمونه‌های حاج‌نادر از سال ۱۳۵۹ تا آخرین روزهای عمر بابرکت او بود. طالب‌زاده جوان از همان روزی که به‌عنوان طرف قرارداد شبکه CBS آمریکا به ایران آمده بود تا فیلمی با موضوع اشغال لانه جاسوسی آمریکا بسازد، شیفته انقلاب اسلامی ایران شد و در ایران ماند و به مبارزه با دشمنان انقلاب اسلامی پرداخت. مرحوم نادر طالب‌زاده که کارشناسی ادبیات انگلیسی را در دانشگاه راندولف می‌کن و کارشناسی ارشد کارگردانی سینما را در دانشگاه کلمبیا گذرانده بود، پس از پایان جنگ تحمیلی، مدیریت مرکز تحقیقات و مطالعات سینمایی معاونت امور سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل تأمین برنامه‌های خارجی سازمان صدا و سیما را به‌عهده گرفت و در مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی تدریس کرد، کنفرانس بین‌المللی افق نور با حضور مبارزان حق طلب خارجی دبیری کرد و سپس دبیر جشنواره مردمی فیلم عمار شد. او تا تأسیس شبکه تلویزیونی افق نقش مؤثری داشت و سال‌ها تولید و پخش مجموعه برنامه عصر را با حضور اندیشمندان آزادخواه جهان برعهده گرفت.

فعالیت‌های روشنگرانه نادر طالب‌زاده در مبارزه با استکبار جهانی به‌ویژه در مقابله با سیاست‌ها

واقدمات فرهنگی آمریکا و اسرائیل چنان تأثیری

داشت که حکومت ستمکار آمریکا را مجبور

کرد، او و عده‌ای از همکارانش را جزو فهرست

تحریم‌شدگان قرار دهد. در همین راستا، او

که سابقه قتل مشکوک برادر داروسازش را در

آمریکا در جریان ساخت پادزهری برای بی‌اثر کردن

جنگ‌افزارهای میکروبی دیده بود، به احتمال

بسیار زیاد مورد حمله تروریستی بیولوژیک

دشمنانش قرار گرفت و درست پس از آن‌که

آمریکایی‌ها لپ‌تاپ او را پس از چند روز توقیف

و بازرسی به دستش رساندند، بیماری عفونی

و سرفه‌های خونی‌اش شروع شد. آمریکایی‌ها

فهرست مهمانان کنفرانس افق نور از لپ‌تاپ

طالب‌زاده ربوده بودند. فهرست متخصصان و

متفکران آمریکایی که انجمن «ADL» با همکاری

آنها با این کنفرانس مخالف بود. او که سال‌ها

برای حفظ و گسترش اهداف و آرمان‌های انقلاب و

اسلام ناب محمدی (ص) جانفشانی کرد، متأسفانه

صدمات جسمی، روحی و آبرویی فراوانی را از سوی

دوستان نادان و دشمنان دانایش تحمل کرد.

گنجینه پرفیض عمر این هنرمند مبتکر و مؤثر

انقلاب اسلامی، او را در کنار بزرگانی همچون شهید

سیدمرتضی آوینی می‌نشانند. آثار و خدمات او به

فرهنگ اسلام و انقلاب در حوزه‌های نیروی انسانی،

آثار و ساختارهای لازم که به‌واسطه خلوص و تقوای

این مرد بزرگ تا حد بسیار زیادی مغفول مانده،

صاحب‌نظران، اندیشمندان، هنرمندان، مسؤولان

و دست‌اندرکاران فهیم و دردمند سپهر فرهنگی و

هنری کشور را به شناخت و معرفی هر چه بیشتر

این رزمنده متشاهد و آثار او فرامی‌خواند.

شورجه:

نادر در حوزه فرهنگ افشاگری و روشنگری می‌کرد، خصوصاً نسل جوان پیرو او بود. اتفاقاً چند وقت پیش یکی از شاگردان او را در جایی دیدم و گفت من جوان‌ترین تحریم‌شدهٔ آمریکا در ایران هستم. ایشان چنین تأثیری در حوزه فرهنگ داشت و در تربیت دانشجو و خصوصاً مستندسازان جبهه سینمای حقیقت، نقشی بسیار مؤثر برعهده داشت. جوانان باید وارد عرصه شوند و راه او را ادامه دهند

گفت‌وگوی جام‌جم با جمال شورجه، کارگردان سینما و تلویزیون:

مجاهدی که صدایش خاموش نمی‌شود



بسیاری جمال شورجه را نماد سینمای انقلاب می‌دانند؛ فیلم‌سازی که در طول حیات حرفه‌ای خود همواره در راه آرمان‌های انقلاب گام برداشته و آثار سینمایی متعددی در حوزه سینمای دفاع مقدس از خود به‌یادگار گذاشته است. او چند سالی است به دلیل سکتۀ مغزی و بیماری همچون سال‌های گذشته توانایی فعالیت ندارد. شورجه از دوستان و همراهان مرحوم نادر طالب‌زاده است و از شنیدن خبر درگذشتش، بسیار متأثر است. این فیلسماز فقدان زنده‌یاد طالب‌زاده را در عرصه مستند و سینما فقدانی جبران‌ناپذیر می‌داند و معتقد است جای خالی او به‌سختی پر خواهد شد. به‌رغم این‌که خودش هم این روزها با بیماری دست و پنجه نرم می‌کند و سخن گفتن برایش مشکل است اما در گفت‌وگویی کوتاه با خبرنگار ما، از تأثیرات زنده‌یاد طالب‌زاده در فضای فرهنگی و آرمان‌های انقلابی او وقت‌که در ادامه می‌خوانید.

زنده‌یاد طالب‌زاده در جبهه فرهنگی انقلاب حضوری مؤثر و مهم داشت و دشمنان به واسطه شکل‌گیری چنین جریان‌ی افشاسازی‌هایش، نگران بودند. شما تأثیرات این فیلم‌ساز را چطور ارزیابی می‌کنید؟
نادر طالب‌زاده یکی از فیلمسازان و تحلیلگران بسیار باسواد، شجاع و به روز بود که متأسفانه بسیار زود هنگام هم از کنار ما رفت. قطعا در نبود ایشان تلمه‌ای به سینمای مستند و تلویزیون وارد می‌شود.

نگاه

سیداحمد میرعلایی، تهیه‌کننده سینما و مدیرعامل پیشین بنیاد سینمایی فارابی:

طالب‌زاده یک نفر نیست، یک ملت است!

نادر طالب‌زاده در شرایطی درگذشت که بحث ترور بیولوژیک ایشان مطرح است. شواهد این مسأله را نشان می‌دهد و کارشناسان باید آن را مورد بررسی قرار دهند اما نکته مهم این است که امروز ما در شرایطی زندگی می‌کنیم که قطعا هر شخص مؤثری در حرفه خودش به‌ویژه در حوزه مسائل فرهنگی و استکبارستیزی دشمنانی خواهد داشت و آنها هم هدفشان این است تا او را به نحوی از سر راه خود بردارند. منطقه در شرایط حساسی است و اندیشمندان همچون مرحوم طالب‌زاده جزو کسانی هستند که توجه و حفاظت از آنها، استراتژی خاصی می‌طلبد و نباید به‌سادگی از کنارش عبور کنیم. شخصی مانند طالب‌زاده حتی به فرض بیماری باید در شرایطی مراقبت می‌شد که او را آسان از دست ندهیم. متأسفانه ما دیگر آقای طالب‌زاده را نداریم. او با مستندها و برنامه‌هایی که ساخت و مهمانانی که دعوت می‌کرد و ارتباطاتی که داشت، بی‌اغراق کسانی که علاقه‌مند نبودند جمهوری اسلامی مسیر درستی نبود را بمباران کرد و مجبورشان کرده بود در جبهه دفاع بروند که این مسأله بسیار مهمی است. در جبهه فرهنگی مسؤولان ما همیشه منتظرند حمله‌ای شود و ما دفاع کنیم. اما کسی مانند طالب‌زاده این را می‌دانست که ما اصلاً نباید در جبهه دفاع قرار بگیریم. وقتی دشمن حمله می‌کند ما باید خاک‌ریزهایشان را فتح و آنها را به گونه‌ای درگیر کنیم که مجبور به دفاع شوند. لذا با این هدف و نگاه هنرمند کم داریم. طالب‌زاده برایش مهم نبود در رسانه‌ها چطور مطرح می‌شود، ضمن این‌که خودش هم هیچ‌گاه دنبال مطرح شدن نبود و چند سال زحمت می‌کشید تا برنامه‌ای مانند «راز» بسازد و در آن مطالب مهمی همچون جنگ نرم را برای جمهوری اسلامی مطرح کند. در واقع او رهبر جنگ نرم بود و افراد زیادی را می‌شناسم که حتی خارج از کشور نیز به او تأسی می‌کردند. کارهایی که ایشان انجام می‌داد، بی‌مانند بود.

اگر قرار است ما طالب‌زاده را از دست بدهیم و بعد هم یک مراسم تشییع برای او بگیریم، در ادامه هم چند برنامه بسازیم و فکر کنیم مسؤولیت ما تمام شده تفکر بسیار اشتباهی است. ما فقط طالب‌زاده را از دست ندادیم، بلکه خودمان را هم از دست داده‌ایم. او از میان ما رفت و در این پیکره جای خالی‌اش کاملاً احساس می‌شود اما این تصور که این جای خالی به‌سادگی پر خواهد شد، اشتباه است.

امروز زمان آن است تا رصد کنیم افرادی همچون طالب‌زاده که می‌خواهند وارد میدان شوند با چه موانعی روبه‌رو هستند و آنها را از میان برداریم. باید بررسی

میرعلایی:

اگر قرار است ما طالب‌زاده را از دست بدهیم و بعد هم یک مراسم تشییع برای او بگیریم، در ادامه هم چند برنامه بسازیم و فکر کنیم مسؤولیت ما تمام شده تفکر بسیار اشتباهی است. ما فقط طالب‌زاده را از دست ندادیم، بلکه خودمان را هم از دست داده‌ایم. او از میان ما رفت و در این پیکره جای خالی‌اش کاملاً احساس می‌شود اما این تصور که این جای خالی به‌سادگی پر خواهد شد، اشتباه است

نگاه

یک مصاحبه تاریخی

زنده‌یاد نادر طالب‌زاده، مسعود فراستی و شهید مرتضی آوینی سال‌ها پیش در تهران با مصطفی عقاد، کارگردان فیلم ماندگار محمد رسول‌ا... گفت‌وگو کردند. تا سال‌ها فیلم‌رسالت (محمد رسول‌ا...) ساخته مصطفی عقاد، تنها اثر شاخص و جهانی سینما درباره پیامبر گرامی اسلام بود. حتی بعد از ساخت فیلم محمد رسول‌ا... مجید مجیدی هم که واجدارزش‌های مضمونی و محتوایی و بعضاً ساختاری است، چیزی از یگانگی و عظمت فیلم عقاد کم نشد و چه بسا هنوز برخی مخاطبان حاضرند بارها یا شور و عشق به تماشای فیلمی یا بازی آنتونی کوپین در نقش حضرت حمزه بن‌شینند. این کارگردان فقید سوریه‌ای در دهه ۷۰ دو بار به ایران آمد؛ در سفر اول و در سال ۱۳۷۱ چند چهره شاخص عرصه سینما و رسانه از مجله سوره با عقاد به گفت‌وگوی تفصیلی نشستند؛ زنده‌یاد نادر طالب‌زاده، مسعود فراستی و شهید سیدمرتضی آوینی. بیشتر بار گفت‌وگو البته برعهده طالب‌زاده بود که تسلطش به زبان انگلیسی، این مصاحبه مهم و مستقیم و بی‌واسطه را ممکن می‌کرد. عقاد که از شیفتگان شخصیت حضرت امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی ایران بود، در این دیدار به طالب‌زاده گفت: همه ما می‌دانیم ایران الان مرکز انقلاب اسلامی است. این انقلاب اولین انقلابی است که واقعا تاریخ مدرن اسلام را تغییر داد. این انقلاب فراتر از مرزهای خودرفت و حالا به سراسر جهان رسیده است. بنابراین انقلاب آماده است. پیام حاضر است و ماتنها پیام‌رسان هستیم. ما وظیفه داریم تا این پیام را برسانیم، خواه فیلم‌ساز باشیم، نویسنده، روزنامه‌نگار یا هر چیز دیگری. ما باید این پیام را به مخاطبان برسانیم. با این تعریف و دیدگاه و کلیودژه‌های پیام و پیام‌رسان - اسم اصلی فیلم محمد رسول‌ا... (رسالت) است- و آن عشق و ارادت عقاد به امام و انقلاب، هیچ بعید نیست حتی ذهنیت ساخت فیلمی درباره صدر اسلام و پیامبر مهربانی، با راجعی امروزی و همسانی با عصر حاضر صورت گرفته باشد. همچنین به‌طرز جالبی، آن ویژگی و نیاز مورد نظر عقاد، یعنی رساندن این پیام در شخصیت‌های شهید آوینی و خود زنده‌یاد طالب‌زاده هم به‌عنوان فعالان رسانه‌ای جبهه فرهنگی انقلاب، متبلور بود و جریان داشت. طالب‌زاده به شیوه همه سال‌های فعالیت و رسالت رسانه‌ای‌اش، در این فرصت مغتنم دیدار و مصاحبه با یکی از بزرگ‌ترین فیلمسازان جهان، باز هم دست روی نکته مهم تعریف و سلطه رسانه‌ای غرب می‌گذارد و سؤالاتی در مورد بایکوت رسانه‌ای ایران و جهان اسلام توسط رسانه‌های غربی می‌پرسد. عقاد هم با تأیید این تحریف، می‌گوید: غرب بحث شیعه و سنی را بزرگ کرد و این شکاف و در نتیجه جنگ‌ها و دعوایا را به‌وجود آورد. بنابراین در حالی‌که من می‌دانم رسانه علیه اسلام کار و تلاش می‌کند، نمی‌توانیم تحت تأثیر آن قرار نگیریم. عقاد در ادامه به تحریک و تغذیه آمریکایی‌ها برای جنگ‌آفرینی در خاورمیانه و میان کشورهای اسلامی اشاره می‌کند و می‌گوید: به یاد می‌آورم در جنگ بین ایران و عراق، یعنی در تلویزیون بحث‌هایی می‌دیدید. روزنامه‌نگاران و سیاستمداران به‌وضوح می‌گفتند بگذارید به جنگ خود ادامه دهند. اگر آنها بخواهند جنگی را پایان دهند، قادرند در ۲۴ ساعت این کار را انجام دهند ولی (می‌گویند) این جنگ عالی است! بگذارید همدیگر را بکشند. بگذارید برای خرید اسلحه، تفنگ و این چیزها پول خرج کنند. این مرا آزار می‌دهد. چکار باید کرد که مردم واقعا بفهمند ما نباید با تأثیرات بیرونی، جهت‌گیری کنیم. بیایید ایمانمان را دنبال کنیم و متحد شویم.

دیدن چهره و تیپ اتوکشیده عقاد با کراوات و پیچی در دهان، زنده‌یاد نادر طالب‌زاده با چهره‌ای شبیه غربی‌ها، مسعود فراستی با چهره‌ای شبیه همین سال‌هایش منتها با محاسنی کمتر، شهید مرتضی آوینی با همان شمایل موقر و آشنا و محمدرضا تخت‌شیان، تهیه‌کننده سینما که هنوز موو محاسنش نشانی از سپیدی این سال‌ها نداشت، در این ویدئو جلب توجه است.



برای دیدن این گفت‌وگوی ارزشمند و تاریخی این کد را اسکن کنید.

